

Vergaderjaar 2023–2024

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

Nr. 288

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2023

Op 26 oktober jl. deed u mij per brief het verzoek toekomen van het lid Van Esch om een reactie op de aangenomen motie van de leden Van Esch en Hagen die de regering verzoekt te zorgen voor meer innamepunten waar consumenten hun betaalde statiegeld kunnen terugkrijgen¹. Met deze brief doe ik dit verzoek gestand.

Om deze motie uit te voeren, beschik ik over beperkte wettelijke middelen. Immers, de Nederlandse statiegeldregeling, zoals vastgelegd in het Besluit beheer verpakkingen, legt de verantwoordelijkheid voor het statiegeldsysteem bij de producenten en importeurs van de drankverpakkingen waarover statiegeld wordt geheven. Zij zijn verplicht een statiegeldsysteem in te richten, runnen en bekostigen en er daarbij voor te zorgen dat zij 90% van de door hen op de markt gebrachte drankverpakkingen weer inzamelen (waaronder ook die zonder statiegeldverplichting). Dat de verantwoordelijkheid en bijbehorende verplichtingen bij het verpakkend bedrijfsleven liggen, betekent dat de wet mij geen directe middelen geeft om de gewenste uitbreiding van het aantal inzamelpunten af te dwingen.² Ik kies er daarom voor om via de volgende drie routes invulling te geven aan de motie.

Ten eerste zet ik erop in een toename van het aantal innamepunten waar mensen hun statiegeld terug kunnen krijgen, af te dwingen via de route van de handhaving. De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft het Afvalfonds Verpakkingen, als uitvoeringsorganisatie voor het verpakkend bedrijfsleven, in september een waarschuwing gegeven vanwege het niet behalen van de inzameldoelstelling en daarbij gevraagd om een verbeterplan. Onlangs heeft de Inspectie laten weten het verbeterplan dat zij

¹ Kamerstuk 32 852, nr. 273

² Kamerstuk 32 852, nr. 274

van het bedrijfsleven heeft ontvangen onvoldoende te achten³. De ILT oordeelt dat er teveel focus ligt op het veranderen van het consumentengedrag. De Inspectie wil juist meer aandacht voor het uitbreiden van innamepunten waar mensen hun statiegeld terug kunnen krijgen en voor het opnemen van meer flessen in het statiegeldsysteem, zoals sappen en zuivel. Uiterlijk op 1 december verwacht de Inspectie een concreet verbeterplan met meetbare maatregelen en een duidelijke planning van het Afvalfonds Verpakkingen. Hierin moet ook duidelijk worden gemaakt hoeveel extra innameapparaten worden gerealiseerd, op welke locaties en hoeveel dit er zijn buiten supermarkten. Na 1 december, maar nog dit jaar, beoordeelt de Inspectie of er verdere handhavende maatregelen nodig zijn.

Ten tweede zal ik, in aanvulling op de handhaving door de ILT, ook zelf er bij het Afvalfonds Verpakkingen op blijven aandringen dat het aantal innamepunten waar mensen hun statiegeld terug kunnen krijgen, moet toenemen en dat ik van hen verwacht dat zij met verschillende partijen hierover in gesprek gaan om te zien hoe zij hen hierin maximaal kunnen faciliteren.

Ten derde zal ik deze oproep kracht bijzetten door ook zelf een aantal relevante derde partijen uit te nodigen om in nauwe samenwerking met het Afvalfonds Verpakkingen, meer innamepunten te creëren en hun locaties daarvoor beschikbaar te stellen. Ik zal hen daarbij vragen duidelijk aan te geven wat zij van het Afvalfonds Verpakkingen nodig hebben om deze samenwerking vorm te geven, om hiermee een bijdrage te leveren aan de benodigde toename van het aantal innamepunten.

Ik verwacht dat deze drie inspanningen op korte termijn het meeste effect zullen sorteren met het oog op opvolging van de motie. Tot slot wil ik nog wijzen op de evaluatie van de statiegeldregeling die in 2024 zal worden uitgevoerd. Hierbij zullen alle aspecten van het systeem worden bestudeerd, inclusief de werking tot op heden om na te gaan of en zo ja welke aanpassing van de wet nodig is.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen

³ ILT beoordeelt verbeterplan Afvalfonds Verpakkingen als onvoldoende | Nieuwsbericht | Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) (ilent.nl)